

INFORMILO 10

Oktobro 2023 Kol. 460/39

XX

Enhavo: UK en Torino, La 56a LEI kaj 79a Jun.kon., Afriko-Aruŝo, redak.

XX

La 108-a UNIVERSALA KONGRESO EN TORINO 29.7.-5.8.2023

Torino estas pli ol dumiljara urbo situanta en la nordokcidenta parto de Italio. En ĝi troviĝas multaj muzeoj, galerioj, palacoj, placoj, kasteloj, parkoj, diverstipaj monumentoj, preĝejoj kaj aliaj religiaj konstruaĵoj. Tie, en la kapelo *Sindone* troviĝas ankaŭ la fama Mortotuko. La plej karakteriza monumento estas nepretervidebla turo kun bela kupolo. Temas pri la 167,5 metrojn alta *La Mole Antonelliana*. En ĝi estas instalita muzeo pri film-historio. La urbon trafluas la granda rivero Pado kun ties tri alfluantoj. Torino estas konata pro siaj tradicioj en kuirarto: pico, vinoj, kafoj, ĉokoladoj, glaciaĵoj, specialaj dolĉaĵoj kaj ankaŭ la aŭtomobil-firmao Fiat. Ĝia simbolo estas Taŭro. En la urbo troviĝas sennombraj verdaj fontanoj kun taŭra kapo, el kiu fluas trinkakvo.

En Torino jam okazis pluraj E-kongresoj. Ĉi-foje la kongresejo situis en la Politeknika Universitato de Torino. Al la kongreso aliĝis 1319 geesperantistoj el 69 landoj. Venis reprezentantoj el ĉiuj kontinentoj. La kongresa temo estis:

"Enmigrado - kunfluo de homaj valoroj". Ĝi estis traktata en pluraj prelegoj.

Sabate la 29-a de julio la ĉina eperantistino Gong Xiaofeng (Arko) estis elektita kiel nova estraranino de UEA. Vespere okazis la kutima, kaj jam de pluraj jaroj ŝatata, Movada Foiro, kie la diversaj E-asocioj prezentas sin per broŝuroj propagandiloj kaj aliaj Esperanto-objektoj kun intenco akiri novajn membrojn por sia asocio.

Dimanĉe, en la salono Zamenhof okazis la solena malfermo de la kongreso fare de la prezidanto Duncan Charters kaj poste la kongresanoj komune fotiĝis. Tuj en la posttagmezo komenciĝis la kongresa programo: IKU-inaŭguro, paroligaj lecionoj, Ĉina Tago, Enkonduko al la Kongresa Temo, prelego pri Italio, Aŭtora duonhora, Komitata Forumo, ILEI-prezento kaj aliaj prezentaĵoj. La tuta kongresa programo estis tre ampleksa, do ne eblas listigi ĝin, kaj ne eblis partopreni en ĉiuj eventoj kiuj okazis samtempe en diversaj salonoj. Ĉiu devis mem elekti tion, kio plej konvenis kaj plaĉis.

Dum la Kleriga lundo kaj la marda Tago de lernado okazis multaj interesaj prelegoj koncernantaj ne nur la lernadon. Tiuj tagoj estis tre aprezataj de la kongresanoj. Dum la semajnaj antaŭtagmezoj eblis aŭskulti koncertojn de Grazia Barboni, Flut-triopo, Kimo, Kajto, Bardoj, JoMo, Jomart kaj Nataŝa, Kjara, Abel kaj spekti teatraĵojn: "Ludoj kun diablo kaj reĝo" aŭ "D-ro Esperanto". Vespere okazis jenaj prezentadoj: "Nacia vespero", Bankedo kaj Kongresa balo, Teatraĵo "Mi diros al vi sekrete" prezentita de Georgo Hanzlik kaj Saŝa Philipoviĉ, koncerto "Blua Horizonto", "Internacia Arta vespero".

Ĵaŭde posttagmeze okazis la tradicia futbalmatĉo, en kiu ĉifoje venkis je 6:0 la teamo de esperantistoj kontraŭ tiu de peruaj enmigrintoj.

En la enirhalo sukcese prezentiĝis membroj de la venonta kongreso en Tanzanio vendante multajn interesajn objektojn al la geesperantistoj. Tanzania Ambasadorino en Italio montris sian ĉeeston inter la venontjaraj organizantoj de la kongreso en Aruŝa. Ankaŭ ĉeĥoj vendis diversajn artiklojn (ĉemizojn, librojn kaj italajn vinojn) por profitigi la venontjaran kongreson. En la vestiblo estis instalita libroservo. Tie eblis aĉeti librojn donace por Tanzanio, sed ne nur. Samloke okazis aŭtoraj duonhoraj prezentadoj de diversaj libroj. Kiel kutime okazis ankaŭ Esperanto-kursoj kaj KER-ekzamenoj de ĉiuj niveloj. Aperis pri la kongreso pluraj artikoloj en ĵurnaloj.

Dum la kongreso prezentiĝis pluraj asocioj. Okazis Ekumena diservo, Erasmus+, TEJO sinprezentas, Internacia koruso, Ŭombulismo, Bona Espero, Belartaj konkursoj, Oratora konkurso, UNO kaj UNESKO, prelegoj pri Italio, itala lingvo, Meditado, Vortoj-ludoj, Afriko, Eŭropo, Ameriko, Juristoj, Esperantologia konferenco, Libroj de la jaro, Bobelarto, Komitata forumo, UEA respondas, Aŭkcio, Greziljono, Venontaj Uk-oj, Scienca forumo, Ateliero pri origamio. La kongresa kuriero "La Taŭra voĉo" informis pri aktualaĵoj kaj ŝanĝoj en la programo.

En la korto esperantistoj ne nur dancis, sed ankaŭ ludlernis. Estis multaj duontagaj kaj tuttagaj ekskursoj al interesaj lokoj de la lando, kiuj allogis ĉiutage multajn partoprenantojn.

Ĉe la solena fermo prezentiĝis infanoj el sia kongreseto kaj ĉe la fino estis transdonita E-flago al la organizantoj de la venonta UK en Tanzanio. Ĉiuj estos bonvenaj partopreni kongreson okazantan unufoje en la Afrika kontinento.

Kion diri ĉe la fino? Koncize, ke ĝi estis tradicia kongreso, kun tradiciaj temoj, konferencoj, amuzaĵoj. La Landa Kongresa Komitato preparis buntan kaj interesan semajnan programon kaj zorgis pri ĝia bona disvolviĝo. Do, gratulon al la organizantoj de tiu ĉi impona evento.

Liba Gabalda

La 56a ILEI KONGRESO kaj La 79a JUNULARA KONGRESO 5.-12.8.2023

Ambaŭ kongresoj komune okazis tuj post la Universala Kongreso en Torino. De tie ni translokiĝis al Lignano Sabbiadoro ĉe la marbordo. Al ILEI aliĝis 157 geesperantistoj el 30 landoj kaj la IJK arigis 98 partoprenantojn el la tuta mondo. La kongresoj okazis en tre bela rezidejo *Bella Italia* ĉe pinarbaro kun zumantaj cikadoj. Tie ni loĝis en pluraj domoj dise en la arbaro kaj la programeroj okazis en kvin malsamaj lokoj je diversaj distancoj. La kongreso de ILEI estis hibrida, do aliaj esperantistoj, kiuj ne havis eblecon ĉeesti pro manko de vizoj aŭ pro aliaj kaŭzoj, povis profiti de kelkaj programeroj rete de sia hejmo kaj samtempe eblis interveni aŭ prezenti siajn prelegojn. Tio estas granda avantaĝo kaj ŝparo de vojaĝkostoj por multaj samideanoj. Okazis multaj samtempaj programeroj kaj ni povis ĉeesti alterne iun ajn el ambaŭ kongresoj.

La ĉefa temo estis: "Intergeneracia kunlaboro pri edukado - instrui Esperanton en lernejoj". Ĝi estis plene reprezentata en la komuna programo.

Okaze de la inaŭguro, en la salono Zamenhof, bonvenigis nin la jenaj reprezentantoj: Bruĉjo Kasini, Laura Brazzabeni, Alessandra

Madella. Nome de la junularo salutis la nuna prezidanto de TEJO Alberto Stalin Garrido kaj la venonta prezidanto Tyron Surmon. La ĉefparoladon prezentis la prezidanto de UEA Duncan Charters. Oni legis diversajn salutojn de lokaj instancoj kaj de aliaj esperantistaj asocioj. Rete salutis la prezidanto de ILEI Ahmad Reza Mamduhi. Honoris nin la ĉeesto de la jam menciita prezidanto de UEA, de la sekretario Alex Kadar kaj de la ĝenerala direktoro Martin Schafer. Post la inaŭguro ni komune fotiĝis.

Dum la komunaj kongresoj okazis lingva festivalo, kursoj por komencantoj kaj por progresantoj, E-instruiloj en la bildkarta varbado, Trejnseminario - "Interkultura kompetento", Unu leciono pri Esperanto por ĉiu lerneĵano en la mondo, Frazologio, Lernolibroj de E-o, La vojo al perfektigo, Lerneja agado inter Francio, Slovenio kaj Rusio, E-instruado en ĉinaj lernejoj, Kutimoj, Tradicio kaj historio de Ukrainio, 60-jariĝo de la revuo Kontakto, La 30 oraj horoj, Flagoj de la prelegantoj, Vivi kaj vivigi la lingvon, E-movado en Malagasio, Enkonduko al ĵurnalismo, Movadaj spertoj en Sudameriko, La projekto Verden en rilato kun instruado, Ludforma origamia ateliero, Origamio kiel arto kaj scienco, Karaokeo, Duolingo, Birda migrado en la Amerikoj, Tanzanio kaj la UK en 2024. Estis pluraj prelegoj kaj sciigoj pri Litovio kaj Ukrainio, Ĉernobil, Homaj rajtoj en Pakistano, Instruado de la kroata lingvo, Instrui lingvon al pliaĝuloj. Ek Italio-malkovro de la lando per vojaĝo inter la dudek regionoj de Italio kaj per rigardo de iliaj kulturoj kaj tradicioj. Interesa estis la prelego pri "Bonkvalita teo similas al belulino".

Krome okazis AMO (Aktivula MaturiĝO) seminario 102 kun titolo: "Interkulturo en Lernejoj". Estis diversaj diskutoj kaj interŝanĝoj pri instruaj spertoj. "Forumo por lernejaj instruistoj", "Scienca simpozieto". Eblis lerni Esperanton per afrikaj lingvoj kaj (inverse) afrikajn lingvojn per Esperanto. Bone funkciis ankaŭ libroservo.

Estis proponitaj allogaj duontagaj kaj tuttagaj ekskursoj: Udine, Marano Lagunare, Aquileia kaj Grado, Venecio kaj Murano,

Triesto kaj Groto Giganta, San Vito al Tagliamento kaj San Daniele del Friuli.

La vesperaj programeroj konsistis el koncertoj de JoMo, Ĵomart kaj Nataŝa, Muzikalo I: "Petveturaj aventuroj", Muzikalo II: "La sorto gvidos vin". La gejunuloj okazigis "Movadan Foiron" kaj organizis frandan

vesperon "Trinkomanĝa nokto" kun bongustaĵoj el la tuta mondo. Post ĉiuj vesperaj programeroj ili dancis laŭ diversaj ritmoj kaj amuziĝis ĝis la tria horo en gufujo.

Eblis spekti filmojn, praktiki jogon, ĉigongon, aikidon, internaciajn popoldancojn, krei sian unuan retejon aŭ korean paperan ventumilon, aperis ludforma origamia ateliero, kvizo, teatraĵo "Edukado por paco", Metropola tuteŭropa trajnreto, La Granda Homa Ĉeno - Ma-Ga filmo. Eblis sporti kaj ĝui la plaĝon. Gejunuloj prezentis la venontan IJK, kiu okazos en Litovio.

Okazis kunvenoj de BEMI, Komitato de ILEI, Asembleo de Itala Instituto de E-o, Prelegoj pri famaj virinoj: Luisa Spagnoli, Antonietta Bernadoni, Verda Majo, Paola Masino, Tina Modotti, Maria Montessori, Flannery O' Connor, Marjorie Boulton, Marie Sklodowska-Curie, fratinoj Anna kaj Helene Michelau - du artistinoj el Orienta Pruslando, Danica Bedekovic' Pobjedniĉka kaj Anatonija Jozić'.

Esperantistoj ĝenerale estas scivolemaj kaj ŝatas kontaktojn kun nekonataj homoj, tiel la kongresanoj havis okazon konatiĝi kun homoj el aliaj kontinentoj de malsamaj kulturoj.

Vendrede vespere okazis la ferma ceremonio de ambaŭ eventoj. La aĝuloj kaj la gejunuloj bone interrilatis kaj ĝuis komunajn eventojn. Koran dankon al la organizantoj pro la bona sukceso!

Liba Gabalda

Transprenita el nova numero de Ora Ĵurnalo de gotenburga E-asocio
(Svedio)

Afriko kaj UK 2024 en Aruŝo/Tanzanio

Kiel sciante, ekde 1905 en Bulonjo-ĉe-maro, Francio, nia tiama diligenta kolegaro sukcesis unuafoje okazigi la plej prestiĝan Esperantistan manifestacion: la Universala Kongreso de Esperanto; jam pasis cent dek ok jaroj ĝis 2023.

Ekde ĝia kreiĝo, Esperanto plantiĝas de loko al loko kreante al si tre grandan familion transnacie. Ankaŭ Afriko estas bonŝanca gastigi la lingvon kaj jam fondiĝis en Afriko tre vigla, granda kaj diverskultureca familio danke al Esperanto.

Dum jaroj la afrika esperantistaro ne laciĝas, sed esperas, forte laboradas, iniciatadas, semadas kaj disvastigas la uzadon de la lingvo internacia Esperanto en siaj familio, socio kaj eĉ en laborejoj; faradas al si eksterlandajn amikojn, per Esperanto edukas siajn infanojn pri amo kaj amikeco.

For de tio, ke en Afriko post tri jaroj okazadas la tutkontinenta Kongreso de Esperanto, la plejmulto de Afrikanoj ĉiam revas, revadas iam partopreni la Universalan Kongreson de Esperanto, sed relative alfrontas ŝtalajn barojn, ĉar ĉiuj UK-oj okazas en landoj, kien iri afrikanoj ne povas pro diversaj kialoj, sed precipe ĉefe pro vizo-nericevado. Estas tre kortuŝe sine de tiu ĉi esperantista aro entuziasma, ĉiam blokita, malebligita ĉeesti la eventon prestiĝegan en la Esperantio. Tamen tiu esperantistaro afrika pli kaj pli laboradis kreskigante la nombron de sia anaro por aldoni la nombron de UK-reklamantoj tiel portante tre alten sian voĉon deklarante, ke UK devas okazi en Afriko por permesi al la nepagipovaj, vizo-

nericevantoj ankaŭ ĉeesti tiun eventon kaj renkontiĝi kun sia samideanaro, sia familiano etendiĝinta dispoluse tra la tuta mondo. En la Torina kongreso ĵus finiĝinta, tanzaniaj samideanoj enmanigis la kongresan flagon simbole signifante, ke la venonta 109-a UK okazos en Tanzanio.

EspoirNgomaKasati
(+243) 972 716 042

espoirkasati@gmail.com

El la redakcio:

La lastaj sep Eo-elsendoj de la Pola RetRadio (6 elsenditaj rekte el Torino) – www.pola-retradio.org plenplenas je la sondokumentaj raportaj scenoj pri la 108-a Universala Kongreso de Esperanto. Ankaŭ en la postkongresa periodo en ĝia programo aŭdiĝos pliaj sonscenoj kaj intervjuoj faritaj dum la kongresaj tagoj.

Aŭskultu, reĝuu, reagu per komentoj kaj opinioj! Anticipan dankon pro la subteno de nia laboro!

Red. Barbara Pietrzak

INFORMILO – monata gazeto por esperantistoj-handikapuloj + suplemento **ANTAŬEN**

Eldonas AEH – Asocio de esperantistoj-handikapuloj en Pardubice

Redaktoroj: Mirka Kosnarová, Ludmila Srbová

Adreso: Svaz zdravotně postižených esperantistů, Na Okrouhlíku 953/21,

530 03 PARDUBICE, CZ tel. +420 721 537 970

e-mail: ach@esperanto-ach.eu interreto: www.esperanto-ach.eu

Banka kunligo: Fiobanko, kont-numero de AEH 2801322017, bank-kodo 2010

Bankovní spojení: Fio banka, číslo účtu AEH 2801322017, kód banky **2010**

IBAN: CZ3520100000002801322017 SWIFT/BIC: FIOBCZPPXXX

La jarabono de Informilo **20 €** (en kovertoj), aŭ **10 €** (e-mail)

Roční předplatné Informila **300,-Kč** (v obálkách), nebo 150,-Kč (v e-mailu)

Při platbách vždy uveďte vaše členské číslo (naleznete nad vaší adresou) jako variabilní symbol! Příspěvek svazu AEH v dobrovolné výši.

Kotizo por AEH propravola. Kodo ĉe UEA: aehk-z

La redakcio ne ĉiam havas la saman opinion kiel la aŭtoroj de la artikoloj.